

paa den anden Side fører man det heller ikke videre ved at sige, at Staten eier Alt, altsaa ogsaa Kirkens Eiendom.

Det er ganske vist fristende for dem, der repræsenterer Folket og deeltage i Magten, at udstrække deres Magt og Myndighed og give den de videst mulige Grændser, men man vil vel ikke sige, at Staten eier den jødiske Synagoge og de Indtægter, som tilhøre den jødiske Menighed. Man vilde have Betænkelse, om Rigsdagen gik hen og fratog Jøderne deres Synagoge eller det reformeerte Samsfund, hvad det eier, iagtet man kan paavise, at der er tillagt de Reformeerte af Staten visse bestemte Indtægter. Vi komme altsaa heller ikke igjennem paa denne Maade, og derfor er Spørgsmaalet virkelig saa vanskeligt, at jeg troer, at man gjør bedst i ikke at tage det op til en saadan Forhandling, før man er nødt dertil, saa at man kommer saa at sige ind paa det saa udførligt som muligt, men man kommer hverken derigjennem med den private Eiendomsret eller ved at stille Staten op; man kommer paa Afveie i begge Tilfælde. Derfor er det bedst, simpelt at holde sig til det Spørgsmaal, som ligger for. Kan, som sagt, den ærede Rigsdagsmand (F. Nielsen) vise mig, at den bestaaende Tilstand hder i fjerneste Henseende større Garanti mod et Forslag som dette, vil jeg maaskee selv have ikke liden Betænkelse, efterat et saa radicalt Forslag er fremkommet, som vi have seet af min ærede Formand. Den sidste ærede Taler (Borgen) havde en vis Modbydelighed for Embedsford. Det er Noget, som ikke tiltalte ham. Den ærede Rigsdagsmand har uden tvivl ikke boet paa Landet, siden han kan have en saa ugunstig Stemning for Ford. Naar man boer paa Landet, kommer man virkelig til at holde af Ford. Det er overordentligt vanskeligt, naar man boer paa Landet, at undvære Melk. Man kan ikke sende Bud til Spækehøkeren og kjøbe, hvad man skal bruge i Huusholdningen. Man maa selv see at producere noget deraf. Det vilde være en ikke meget behagelig Stilling, at skulle sende Bud hen og kjøbe det; det blev langt dyrere. Der er ikke nogen saadan fast Priis derfor som i Købstæderne. Der er heller ingen Vognmænd, til hvem man kan sende Bud efter en Vogn, naar

man har Brug derfor. Det er meget hyppigt, at Folk fra Landet selv have Brug for deres Vogne. Det er derfor meget vanskeligt, naar man skal leve nogenlunde behageligt paa Landet, ikke at have Heste og Køer og hvad dermed staaer i Forbindelse. Det blev langt dyrere at leve, og naar man skal have Heste og Køer paa Landet, maa man ogsaa have noget Ford; man kan ikke have Heste og Køer uden tillige at have noget Middel til at ernære dem, hvortil Fjordens Besiddelse tjener. Altsaa denne ubetingede Forkastelse af Embedsford kan jeg ikke gaee ind paa. Jeg troer heller ikke, at Fjordens Drift skulde være sær faretruende for Præsternes aandelige Virksomhed. Det er en meget sund og gavnlig Virksomhed for Mange. Der er noget eiendommeligt netop ved Fjordens Drift. Det er ganske mærkeligt, som den ærede Rigsdagsmand vil vide, hvor utallig mange Signelser der i det nye Testamente netop ere tagne af Fjordens Drift. Man kan see, at det har været Gjenstand for nøie Sagtagelse. Det har ogsaa sin særegne Betydning for Præsten, at han deler saa at sige blide og onde Aar sammen med sin Menighed. Hans Tale om naar der er Aar og naar Høsten er vanskelig osv., har langt større Kraft, end naar hans Tilhørere vide: Ja, han har dog alligevel Sit paa det Tørre; hvorledes det gaer med Høsten eller ikke, kommer ikke ham ved. Men jeg skal dertil sige, at der er aabnet en Veie for dem, der skulde generes af deres Aal, til gjennem Forpagtning at unddrage sig Betsværelsen af Aalen. Jeg skal iøvrigt sige dertil, at man ikke fra Ministeriets Side modsætter sig Afhændelsen af Fordbruget, forsaavidt det er for stort; tværtimod man gaer gjerne ind derpaa. Men nu ved Lov at ville trække det ind, troer jeg ikke, man kunde staae sig ved. Det kunde være yderst behageligt for alle Sognemænd, om man bragte alle Præstegaardsmarkerne paa Markedet, men jeg troer, at man maa overveie i hvert enkelt Tilfælde, hvorledes Sagen der stiller sig. Forsaavidt den ærede Rigsdagsmand derimod tænkte paa, at hvad der var overflødig ved et vist Aalsbrug skulde man søge at formindste, forsaavidt det hensigtsmæssigt see kunde, kan jeg gjerne være enig deri. Det kan imidlertid see reent administrativt; man